

גמרא:

המשנה בששים עשרון בלבד?]

אמר חזקיה:

רישא דלא כרבי, דאי רישא רבי היא, האמר בסוף המשנה:

יביא מנחות של עשרונות, מאחד ועד ששים, ודלא כמבואר כאן שדי לו בששים עשרונות.

ורבי יוחנן אמר:

אפילו תימא רבי היא הרישא, כי הרישא עוסקת במי שאומר "פירשתי עשרונות, אבל לא קבעתי בכלי אחד", דמייתי שיתין עשרונות בשיתין מאני [מביא הוא ששים עשרון בששים כלים] —

כלומר, אף רבי לא נחלק על חכמים אלא כשצריך הוא להביא את כל מנחתו בכלי אחד וכאופן שבסיפא, (6) אבל מודה רבי, שאם לא קבע בכלי אחד, באופן שיכול הוא להביא כל עשרון בכלי אחר, שאין צריך להביא יותר מעשרון אחד לכל כלי, ויתנה, שאותם עשרונות שנדר יהיו לחובתו, והשאר לנדבתו. (7)

שנינו במשנה: הרי עלי עשרון יביא אחת, עשרונות יביא שתיים, פירשתי ואיני יודע מה פירשתי, יביא ששים עשרון:

ומקשינן: והרי פשיטא היא! ?

ומשנינן: הבבא של "עשרונות יביא שתיים", הוא דאיצטריכא ליה.

ומקשינן עלה: הא נמי פשיטא, כי הרי מיעוט עשרונות שתיים! ?

ומשנינן: הבבא של "פירשתי", הוא דאיצטריכא ליה.

שנינו במשנה: פירשתי ואיני יודע מה פירשתי, יביא ששים עשרון:

והנה בסוף המשנה נתבארה מחלוקת רבי וחכמים במי שאומר "פירשתי מנחה של עשרונים ואיני יודע כמה פירשתי", ורבי חולק על חכמים המחייבים אותו בששים עשרון בלבד, והוא אומר: יביא מנחות של עשרונים מאחד ועד ששים; ולכן אמרינן: מאן תנא [מי הוא התנא המחייב בתחילת

כלים, ראה שם; ומיהו בפשוטו היה נראה מלשון הגמרא ומדברי חזקיה, דלאו משום לשון מנחה הוא, שהרי אם כן למה לא אמר חזקיה כרבי יוחנן, והיינו משום דבפשוטו משמע כלי אחד, עד שיפרש ויאמר שאינו מתחייב בכלי אחד].

7. תוספת ביאור:

הנה בגמרא לקמן קו ב, נתבארו כמה טעמים בדעתו של רבי שהצריך להביא מנחות מאחד בכלי ועד ששים בכלי, ולפי כמה פירושים

במחלוקתם ובסברת רבי, ודבריו צריכים ביאור להתאימם עם דברי הגמרא, ראה בזה בחק נתן וביד בנימין.

6. פירש רש"י במשנה בד"ה רבי אומר "כיון דאמר מנחה משמע חדא, אלמא בכלי אחד קבעה"; ולכאורה יש לעיין בזה, כי יכול אדם להביא מנחה אחת בשני כלים, וכמפורש בגמרא לקמן קו ב "אפשר דמייתי שיתין בחד מנא, וחד בחד מנא, ומגע להו וקמיין", אך לפי מה שכתבו התוספות שם, אכן אי אפשר להביא מנחה בשני